

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24Co/67/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713216046
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8713216046.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému W. U., F.. XX.XX.XXXX, T. E. H., XXX XX H., za účasti intervenienta na strane žalovaného Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, so sídlom Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 343 828, právne zastúpený advokátom JUDr. Monika Marjanovič, so sídlom Urbánkova 1526/6, 040 01 Košice, o zaplatenie 2.632,- Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č.k. 7C/145/2014-121 zo dňa 14. septembra 2016, takto jednohlasne

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Žalovaný a Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“ má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

Predmet konania

1. Žalobca sa uplatnenou žalobou domáhal zaplatenia sumy 2.632,- Eur, úrokov z omeškania zo splátok za obdobie 21.11.2010 do 06.08.2011 vo výške 10,08 Eur, úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2.632,- Eur od 07.08.2011 do zaplatenia.

Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že cit.: „Súd žalobu zamieťa.

Žalovaný a intervenient má právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%“.

3. Vychádzal zo zisteného skutkového stavu, podľa ktorého právny predchodca žalovaného Slovenská sporiteľňa, a.s., uzatvoril so žalovaným dňa 18.07.2007 zmluvu o splátkovom úvere č. 0493216490, na základe ktorej mu právny predchodca žalobcu poskytol úver vo výške 2.157,60,- Eur. Žalovaný sa zaviazal splácať úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 32,90,- Eur, pričom dátum prvej splátky bol 20.08.2007 a konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na 20.06.2017. Zmluvné strany si dohodli poplatok za správu úveru vo výške 1,99,- Eur. Výška úrokovej sadzby ako odplaty za poskytnutý úver bola poskytnutá vo výške 11,75% ročne, RPMN vo výške 15,14%. Žalovaný sa dostal splácaním do omeškania a právnemu predchodcovi žalobcu tak vznikla pohľadávka. Následne Slovenská sporiteľňa,

a.s., teda právny predchodca žalobcu postúpila zmluvou z 21.10.2010 predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu Advokátskej kancelárii Havel & Holásek spol. s.r.o.. Ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatný celý úver, nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti.

4. Na zistený skutkový stav prijal právny záver, podľa ktorého súd prvej inštancie posúdil zmluvu o postúpení pohľadávky ako neplatný právny úkon v zmysle § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), keďže ku dňu splatnosti pohľadávky nebol splatný celý úver, a teda Slovenská sporiteľňa, a.s., nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Keďže Slovenská sporiteľňa, a.s. v rozpore so zásadou, že nikto nemôže na iného previesť viac práv než má, posúdil zmluvu o postúpení pohľadávok z 01.12.2010 ako neplatnú, v dôsledku čoho konštatoval, že žalobcovi v predmetnom spore chýba aktívna vecná legitímácia. Taktiež súd konštatoval, že žalobca nie je subjektom oprávneným poskytovať úvery, a preto ich nemôže vo vlastnej rézii ani spravovať, v dôsledku čoho nie je oprávnený ani vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Súd prvej inštancie právne uzavrel, že na platné postúpenie pohľadávky z banky na nebankový subjekt sa v zmysle § 98 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o bankách“) vyžaduje splnenie dvoch podmienok, a to spôsobilý predmet, ktorým sú iba splatné splátky a druhá podmienka spočíva vo vyhotovení predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní, pričom žalobca nepreukázal, že jeho právny predchodca písomne vyzval žalovaného na plnenie dlžných splátok, ako ani nepredložil dôkaz o tom, že žalovaná suma predstavuje splátky úveru, ktoré sú splatné. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie právne uzavrel, že žalobcovi v predmetnom spore chýba aktívna vecná legitímácia a preto žalobu zamietol.

5. O náhrade trov konania rozhodol súd tak, že žalovanému a intervenientovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“).

6. Aplikoval ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách a § 39 Občianskeho zákonníka.

Obsah odvolania

7. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia a nedostatočného zistenia skutkového stavu. Namietal, že súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutkový stav, keď v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že Slovenská sporiteľňa, a.s., previedla pohľadávku z úveru na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.10.2010 Advokátskej kancelárii Havel & Holásek spol. s.r.o., ktorá bola následne zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 01.12.2010 postúpená ďalej na žalobcu. Žalobca poukázal na skutočnosť, že už v žalobe tvrdil predloženými dôkazmi aj preukázal, že pohľadávku z úveru nadobudol zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 28.06.2011, ktorá bola uzatvorená medzi žalobcom a spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s.. Následne namietal, že súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca v konaní nepreukázal, že žalovaná suma predstavuje splátky úveru, ktoré sú splatné, pričom v rámci dokazovania na pojednávaní vykonal dôkaz čítaním oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, z čoho je zrejmé, že žalovaná pohľadávka bola splatná. Na základe uvedeného mal žalobca za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je svojvoľné a nerešpektuje skutkový stav veci, čím odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom a porušil žalobcove právo na súdnu a inú právnu ochranu.

8. V súvislosti s právnym názorom súdu prvej inštancie, že žalobca v predmetnom spore nemá aktívnu vecnú legitímáciu, žalobca uviedol, že v predmetnom spore predložil relevantné oznámenie postupcu žalovaného o postúpení pohľadávky, spolu s podacím hárkom preukazujúcim odoslanie tohto podania žalovanému, ktoré bez ďalšieho zakladá aktívnu vecnú legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd má povinnosť z tohto oznámenia vychádzať bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/210/2001 zo dňa 11.06.2013, uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/248/2016 zo dňa 09.08.2016, uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co/387/2015 zo dňa 04.05.2016, uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/564/2015 z 30.11.2015, uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/133/2013 zo dňa 27.06.2014. Žalobca taktiež poukázal na bod 18.14 Všeobecných obchodných podmienok, podľa ktorého žalovaný súhlasil s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky, a na ustanovenie § 89 ods. 1 Zákona o bankách, v zmysle ktorého

banka alebo pobočka zahraničnej banky si môže so svojim klientom zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odchyľne od zákona alebo osobitného predpisu, ak to zákon ani osobitný predpis výslovne nezakazuje alebo ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť. Na základe uvedeného má žalobca za to, že ustanovenie § 89 ods. 1 zákona o bankách pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchyľne od ustanovení zákona o bankách, pričom ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách nevyklučuje odchyľnu právnu úpravu vzájomných vzťahov, zmluvné strany si dohodli otázku postúpenia odchyľne od predmetného zákona, a to v bode 18.14 Všeobecných obchodných podmienok. Na podporu uvedených tvrdení poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/76/2016 zo dňa 07.12.2016, sp. zn. 9Co/145/2015 zo dňa 05.10.2016, sp. zn. 11Co/206/2015 zo dňa 05.10.2016 a sp. zn. 11Co/11/2015 zo dňa 25.08.2016.

9. V odvolaní žalobca taktiež namietal, že zo znenia ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách nevyplýva, že predmetom postúpenia môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už splatná. Z gramatického výkladu nielen prvej, ale aj druhej vety tohto ustanovenia je zrejmé, že zákonodarca rozlišuje dva pojmy - pojem peňažný záväzok ako celok a pojem časť peňažného záväzku. Uviedol, že pokiaľ by predmetné ustanovenie malo na mysli postúpenie len časti peňažného záväzku, s ktorou je dlžník v omeškaní, bolo by to v predmetom ustanovení výslovne uvedené. Uvedený názor je zrejmy aj zo samotného logického znenia daného ustanovenia, inak by nebolo formulované v tom zmysle, že ak je klient v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku, ale bolo by formulované v tom zmysle, že časť peňažného záväzku, s ktorou je dlžník v omeškaní, môže byť predmetom postúpenia. V tejto súvislosti odvolateľ poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 16Co/73/2016 zo dňa 25.01.2017, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 15Co/511/2015 zo dňa 09.12.2015 a rozhodnutie Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 7Co/540/2015 zo dňa 04.11.2015.

10. Vo vzťahu k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti žalobcom uviedol, že postúpením pohľadávky sa stal žalobca sám veriteľom pohľadávky, pričom základným právom veriteľa je v zmysle § 488 Občianskeho zákonníka právo na plnenie od dlžníka záväzkovoprávneho vzťahu. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru predstavuje právo veriteľa požadovať splatenie svojej pohľadávky. Zosplatenie dlhu znamená, že dlh nie je možné zo strany dlžníka splatiť v splátkach. V dôsledku nesplnenia povinnosti dlžníkom sa stáva splatný celý dlh vyhlásením jeho zosplatenia. Táto skutočnosť nemá však žiaden vplyv na výšku dlhu dlžníka, týka sa výlučne spôsobu zaplatenia jeho dlhu a závisí výlučne od vôle veriteľa. V nadväznosti na uvedené preto zastáva názor, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru postupom nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky.

11. Odvolateľ zastáva názor, že ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách nemožno spájať s aktívnou legitímáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Zo systematického zaradenia tohto ustanovenia je zrejmé, že účelom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Zo zákona nevyplýva, že by podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Doručenie písomnej výzvy banky dlžníkovi v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. S nedoručením takejto výzvy môžu byť spojené len sankcie vyplývajúce zo zákona o bankách. S nedoručením takejto výzvy teda nemôže byť spojená sankcia v podobe neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok, ale len sankcie vyplývajúce zo Zákona o bankách, konkrétne zodpovednosť banky v zmysle ustanovenia § 50 ods. 1.

12. V ďalšom odvolateľ upriamil pozornosť súdu na skutočnosť, že v súlade s prílohou č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok bol žalovaný ku dňu postúpenia pohľadávky v omeškaní po dobu 1195 dní, teda súčet všetkých omeškaní žalovaného so splnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku voči banke presiahol jeden rok. Vzhľadom k dikcii ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách a poukazom na to, že omeškanie žalovaného trvalo nepochybne viac ako rok, zastáva odvolateľ názor, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnených splátok spolu s príslušným úrokom z omeškania z každej splátky odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej splátky.

13. Žalobca v ďalšom nesúhlasil, aby bol zaviazaný na úhradu trov intervenientovi. Namietal, že súd môže priznať nárok na náhradu trov konania len stranám sporu, pričom v zmysle § 60 C.s.p. sú stranami sporu len žalobca a žalovaný. Ustanovenia C.s.p. nedovoľujú súdu, aby pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania v konaniach, ktoré boli začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti C.s.p. aplikoval

iný režim než ten, ktorý je upravený v § 251 - § 264 C.s.p.. Združenie nebolo v predmetnom spore stranou, a preto nemá podľa § 255 ods. 1 C.s.p. nárok na náhradu trov konania, a to bez ohľadu na to, že právne účinky všetkých úkonov, ktoré boli združením v konaní vykonané zostávajú zachované.

Hodnotenie odvolacieho súdu

14. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 C.s.p., preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 C.s.p. a contrario) tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

15. Odvolací súd mal za preukázané, že medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalovaným bola dňa 18.07.2007 uzatvorená zmluva o splátkovom úvere č. 0493216490, na základe ktorej spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. poskytla žalovanému úver vo výške 2.157,60,- Eur, ktorú sa žalovaný zaviazal zaplatiť v 119 mesačných splátkach po 32,90,- Eur, vždy ku 20. dňu v kalendárnom mesiaci, pričom splatnosť prvej splátky bola dohodnutá na 20.08.2007 a posledná splátka úveru mala byť zaplatená 20.06.2017. Predmetný úver bol žalovanému poskytnutý v zmysle zmluvných dojednaní s premenlivou úrokovou sadzbou vo výške 11,75% ročne a ročnou percentuálnou mierou nákladov vo výške 15,14%. Medzi zmluvnými stranami bol dohodnutý spracovateľský poplatok vo výške 66,39,- Eur a poplatok za správu úveru vo výške 1,99,- Eur mesačne. V zmysle čl. II bodu 3 predmetnej zmluvy sa všetky právne vzťahy výslovne neupravené v úverovej zmluve budú riadiť príslušnými ustanoveniami úverových podmienok, Všeobecných obchodných podmienok, Obchodným zákonníkom a ostatnými právnymi predpismi, a to v tomto poradí. V zmysle bodu 18.14 Všeobecných obchodných podmienok žalovaný výslovne súhlasil s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky, a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, podmienené alebo nepodmienené, bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú, ako aj bez ohľadu na to, či banka vznikla v súvislosti s takouto pohľadávkou akúkoľvek požiadavku alebo nie, voči klientovi na tretiu osobu alebo previesť akékoľvek svoje záväzky na tretiu osobu. Následne uvedenú skutočnosť oznámila žalovanému listom zo dňa 18.07.2011 označeným ako oznámenie o postúpení pohľadávky podľa § 526 Občianskeho zákonníka. Žalobca predložil aj poštový podací hárok z 19.07.2011, z ktorého je zrejmé, že žalobca oznámil uvedenú skutočnosť žalovanému.

16. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového stavu, ktorý má oporu vo vykonanom dokazovaní s výnimkou označenia zmluvy, na základe ktorej došlo k postúpeniu pohľadávky. Uvedenú skutočnosť však odvolací súd posúdil ako zrejmu nesprávnosť v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, ktorá nemala vplyv na právne závery, ku ktorým dospel súd prvej inštancie. Odvolací súd si osvojuje odôvodnenie súdu prvej inštancie a na potvrdenie správnoti rozsudku v súvislosti s odvolacími dôvodmi dopĺňa (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

17. Súd prvej inštancie žalobu na zaplatenie žalovanej sumy zamietol z dôvodu, že dospel k záveru o nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu v dôsledku nespĺnenia zákonných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky voči žalovaným na žalobcu. Teda zásadnou otázkou odvolacieho súdu, ktorú bolo potrebné v predmetnom konaní vyriešiť, je otázka, či boli splnené zákonné podmienky na postúpenie tzv. bankovej pohľadávky.

18. Zákon o bankách predstavuje lex specialis vo vzťahu k Občianskemu zákonníku, ktorý čo sa týka inštitútu cesie sprísňuje pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty. V súvislosti s odvolacou námietkou ohľadom postúpenia úveru z banky na nebankový subjekt a výkladom ustanovenia § 92, ods. 8 Zákona o bankách odvolací súd má za to, že spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle citovaného zákonného ustanovenia môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už (1) splatnými (dospelé splátky), a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky (3) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

19. Ak odvolateľ vo svojom odvolaní poukazuje na odlišné názory vyslovené v rozhodnutiach iných krajských súdov, odvolací súd poznamenáva, že nie je viazaný názorom vyslovenom v inom rozhodnutí, pričom tieto rozhodnutia nemusia byť založené ani na rovnakých skutkových základoch. Odvolací súd je povinný prihliadať na ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, pričom krajské sudy nepredstavujú najvyššie súdne autority a taktiež rozhodnutia, na ktoré odvolateľ poukázal nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax. Skutočnosti uvedené v odseku 8 § 92 Zákona o bankách sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (obdobný právny názor vyslovený aj v rozsudkoch Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/119/2013, 19 Co/194/2015 a 4Co/145/2014). Splnenie uvedených osobitných zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky sa vyžaduje z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom (mimo banky) už nie je zachovaná možnosť dohľadu a dozoru NBS ako centrálnej banky.

20. Následkom postúpenia pohľadávky, ohľadne ktorej cesia podľa § 525 Občianskeho zákonníka alebo podľa špeciálnych predpisov nie je dovolená, je absolútna neplatnosť zmluvy o postúpení pre jej rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka). Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadne ktorej to zákon zakazuje (alebo ohľadne ktorej postúpenie podmieňuje splnením zákonných podmienok, ktoré splnené neboli), ide o cesiu neplatnú od počiatku ex tunc a jej neplatnosť nemožno zhojiť. Z uvedeného dôvodu v týchto prípadoch nemožno vôbec hovoriť o platnej cesii, postupca zostáva veriteľom svojej pohľadávky, ktorá na postupníka prechádza pre neplatnosť zmluvy.

21. Zo znenia citovaného ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách vyplýva, že prvá obligatórna podmienka pre platnú cesiu bankovej pohľadávky je písomná výzva banky, ktorá má byť klientovi banky doručená a napriek tejto písomnej výzve je klient banky v kvalifikovanom omeškaní (nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní). Až po preukázaní, že klientovi banky bola takáto výzva zo strany banky doručená, prichádza do úvahy postúpenie bankovej pohľadávky, zodpovedajúcej omeškanému záväzku inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Písomná výzva, ktorá spĺňa vymedzené kritériá je základným a prvým predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky alebo jej časti na inú osobu. Žalobca však takýto dôkaz v konaní nepredložil, preto je možné uzavrieť, že žalobca nepreukázal už prvú obligatórnu podmienku uvedenú v § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Písomné oznámenia postupcu o postúpení pohľadávky zo dňa 18.07.2011 adresované žalovanému, ktoré priložil žalobca k žalobe a na ktoré poukazuje v odvolaní, nie je výzvou, ako má na mysli citované ustanovenie, a ani ju nenahrádza.

22. Po splnení tejto podmienky môže banka pristúpiť k postúpeniu „spôsobilej pohľadávky“, teda pohľadávky, s ktorou je dlžník v omeškaní. Z ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách totiž vyplýva, že ak je klient banky napriek jej písomnej výzve v kvalifikovanom omeškaní „čo len s časťou svojho peňažného záväzku“ voči banke môže banka svoju „pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku“ postúpiť písomnou zmluvou inej osobe. V rozpore s uvedeným tvrdením odvolacieho súdu žalobca vo svojom odvolaní namieta, že pri kvalifikovanom omeškaní klienta banky s časťou svojho peňažného záväzku (nesplatených niekoľko splátok) má banka v zmysle Všeobecných obchodných podmienok oprávnenie postúpiť inému subjektu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou, pohľadávku z celého úveru. Takýto výklad žalobcu však nezodpovedá účelu, zmyslu a logickému posudzovaniu § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

23. Odvolací súd nijako nespochybňuje oprávnenie banky postúpiť pohľadávku z celého úverového vzťahu, avšak to by musela Slovenská sporiteľňa, a.s. pristúpiť k ukončeniu úverového vzťahu (vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru). Takýmto spôsobom postupujú ostatné bankové subjekty na finančnom trhu.

24. Z obsahu spisu a napokon i z obsahu samotného odvolania je zrejmé, že postupca neukončil záväzkovo-právny vzťah uzatvorený medzi postupcom na jednej strane a žalovanými na strane druhej, nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, zmluva nebola vypovedaná a taktiež nedošlo k odstúpeniu od zmluvy a žalobca nedisponuje dokladmi, ktoré by danú skutočnosť - ukončenie zmluvy - preukázali. K predčasnému ukončeniu zmluvy došlo až zo strany žalobcu oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 18.07.2011.

25. Z ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne

išlo o § 92 ods. 7 Zákona o bankách) doslova uvádza: „V odseku 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“ Pokiaľ teda Slovenská sporiteľňa, a.s., postúpila zmluvou z 28.06.2011 predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobcovi, postupovala v rozpore s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatný, celý úver(nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti), Slovenská sporiteľňa, a.s., nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok z 28.06.2011 je z uvedených dôvodov neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Žalobcovi v spore chýba aktívna vecná legitímácia. Odvolací súd sa taktiež stotožňuje s právnym názorom vyjadreným súdom prvej inštancie, v zmysle ktorého žalobca nie je subjektom oprávneným poskytovať úvery, a preto ich nemôže vo vlastnej réžii ani spravovať. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je pritom úkonom, ktorý možno podriaďiť pod pojem spravovanie úveru. Vzhľadom na to žalobca zrejme nebol oprávnený mimoriadnu splatnosť predmetného úveru vyhlásiť.

26. K námietke žalobcu, že ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách nemožno spájať s jeho aktívnou vecnou legitímáciou ako postupníka pohľadávky, keďže uvedené ustanovenie je o úprave výnimiek z bankového tajomstva a nie je o platnosti postúpenia pohľadávky, odvolací súd takýto výklad považuje za účelový. Žalobca predmetnou argumentáciou v podstate zastáva názor, že síce neboli dodržané podmienky v predmetnom ustanovení, ale nenesie za to žiadne následky a banka na neho platne postúpila pohľadávku. Ak by súd prijal takúto argumentáciu, banka ako inštitúcia prísne regulovaná štátom prostredníctvom Národnej banky Slovenska, ktorá vykonáva svoju činnosť na základe bankového povolenia by mohla neobmedzene postúpiť pohľadávku z bankového úveru nebankovej inštitúcii (zväčša inkasným spoločnostiam), ktoré nie sú nositeľom takéhoto bankového povolenia. Uvedený výklad ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách odvolací súd považuje za neprípustný a nesprávny, pretože obchádza zákon a umožňuje tzv. nebankovkám spravovať bankový úver, pričom na túto činnosť nie sú oprávnené.

27. Vecná legitímácia je stav vyplývajúci z hmotného práva. Zákonné podmienky pre postúpenie pohľadávky splatnej za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy už spomínaného ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Z dôvodu, že tieto skutočnosti v prejednávanej veci preukázané neboli súd prvej inštancie správne dospel k záveru že žalobca nemá aktívnu vecnú legitímáciu na podanie žaloby.

28. K námietke žalobcu, že Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“ nie je intervenienta že má iba postavenie osobitného subjektu podľa ust. § 95 ods. 1 C.s.p., a preto nemá nárok na náhradu trov konania, odvolací súd udáva, že v predmetnom prípade došlo na strane súdu prvej inštancie k nesprávnemu označeniu iného subjektu konania, keď pôvodného vedľajšieho účastníka, ktorý do konania vstúpil za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, v napadnutom rozhodnutí označil ako intervenienta, pričom správne mal byť označený ako iný subjekt v zmysle ust. § 95 ods. 1 C.s.p.. Uvedené označenie však nič nemení na nároku, ktorý bol predmetnému Združeniu priznaný bez ohľadu na jeho označenie.

29. Podľa ust. § 93 ods. 2, 3 a 4 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“), ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vstupu vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh. V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

30. Podľa ustanovenia § 137 O.s.p. účinného do 30.06.2016, trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

31. Podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. účinného do 30.06.2016, účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

32. Vzhľadom na skutočnosť, že odvolací súd o odvolaní žalobcu voči rozsudku rozhoduje po 01.07.2016, pri rozhodovaní postupuje s ohľadom na § 470 ods. 1, § 473, § 474 C.s.p. už v režime C.s.p.. Pokiaľ však ide posúdenie otázky náhrady trov prvoinštančného konania vedľajšieho účastníka a samotné posúdenie postavenia vedľajšieho účastníka v konaní pod 01.07.2016 (keďže C.s.p. s takýmto subjektom neráta), tu je potrebné brať na zreteľ na procesnú úpravu účinnú do 30.06.2016, t.j. O.s.p., keďže v zmysle § 470 ods. 2 C.s.p. právne účinky úkonov, ku ktorým došlo pred nadobudnutím účinnosti C.s.p. (t.j. pred 01.07.2016) zostávajú zachované. S ohľadom na potrebu rešpektovania zásady právnej istoty teda zostáva zachované procesné postavenie vedľajšieho účastníka, ktorý do konania vstúpil pred 01.07.2016 zákonným spôsobom upraveným v ut. § 93 ods. 2 a 3 O.s.p. a rovnako preto zostáva zachované okrem iného aj jeho právo na náhradu trov konania.

33. Vo vzťahu k odvolacím námietkam týkajúcim sa priznania náhrady trov konania Združeniu - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, odvolací súd uvádza, že procesná aktivita združenia evidentne súvisí s ochranou spotrebiteľa, ktorej sa priznáva význam pri zvyšovaní kvality života spotrebiteľov.

34. Občianske združenie je plne legitimovaným subjektom na vystupovanie v tomto konaní ako subjekt, ktorý ochraňuje práva spotrebiteľa, a to v zmysle ust. § 93 ods. 2 O.s.p. účinného do 30.06.2016. Právo na právne zastúpenie je garantované Ústavou Slovenskej republiky, konkrétne v čl. 47 ods. 2. Občianske združenie ako právnická osoba nemôže byť výnimkou v tom smere, že by sa mu malo toto ústavné právo odopierať. Je nelogické tvrdiť, že občianske združenie musí vo dvojjej podstate samo o sebe zabezpečiť aj právne služby a ochranu spotrebiteľa po právnej stránke. Zabezpečenie právneho zástupcu z radov advokátov je plne v súlade s plnením účelu a poslania tohto občianskeho združenia. Práve naopak, ide o prejav zodpovedného a kvalifikovaného prístupu pri ochrane práv spotrebiteľa.

35. Pri posudzovaní účelnosti vynaložených trov je potrebné prihliadnuť na to, že Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“ poskytlo žalovanému kvalifikovanú ochranu. Ochrana práv spotrebiteľov v tomto konaní zo strany združenia bola účinná, keďže po vstupe do konania sa vo veci vyjadrilo a vznieslo námietku nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu, čo bol úkon nepochybne v prospech spotrebiteľa. Činnosť združenia bola účelná, pretože viedla k sledovaniu cieľu za použitia primeraných prostriedkov a nie je možné ju hodnotiť ako neúčelnú.

36. V súvislosti s otázkou vedľajšieho účastníctva odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/181/2015 zo dňa 22.11.2016, podľa ktorého: „Aj oznámenie určitého subjektu, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na žalujúcej alebo žalovanej strane, je totiž procesným úkonom, ktorého účinky - vznik vedľajšieho účastníctva - zostávajú v zmysle § 470 ods. 2 veta prvá C.s.p. zachované. Iný výklad, podľa ktorého vedľajšie účastníctvo takéhoto subjektu účinnosťou C.s.p. bez ďalšieho zaniklo, by odporoval ústavným zásadám ochrany nadobudnutých práv a ochrany legitímneho očakávania, vyplývajúcim z princípu právnej istoty ako jedného zo základných princípov právneho štátu.“

37. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 C.s.p. a § 255 ods. 1 C.s.p., tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému Združeniu - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% voči žalobcovi, pričom o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

38. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).
Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.
Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).